

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 maja 2016 r. (data nadania w placówce pocztowej) powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. domagał się wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wobec pozwanego I. S. – wystawcy weksla własnego in blanco, zobowiązującego pozwanego do zapłaty na rzecz powoda kwoty 79.369,66 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 marca 2016 r. do dnia zapłaty oraz do zapłaty na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwany w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, zawarł z powodem w dniu 1 kwietnia 2011 r. umowę pożyczki nr (...). Zabezpieczenie zobowiązań wynikających z w/w umowy pożyczki stanowił weksle in blanco wystawiony przez pozwanego wraz z deklaracją wekslową. W celu zabezpieczenia wiarygodności, powód zawarł z pozwanym umowę ustanowienia zabezpieczenia pod warunkiem zawieszającym do umowy pożyczki nr (...), oraz trzy umowy zastawu rejestrowego. Dodatkowo strony zawarły umowę przeniesienia prawa własności na zabezpieczenie do przedmiotowej umowy pożyczki.

W związku z niewywiązywaniem się przez pozwanego z obowiązków określonych w umowie pożyczki, powód wypowiedział pozwanemu umowę pożyczki oraz wezwał pozwanego do uiszczenia zaległych należności. Z powodu nieuregulowania przez pozwanego należności wynikających z w/w umowy pożyczki, powód uzupełnił wystawiony przez pozwanego weksel, zawiadamiając o tym pozwanego, a także wezwał pozwanego do wykupu weksla. Pomimo wcześniejszego wezwania do zapłaty, należność wynikająca z w/w umowy pożyczki nie została przez pozwanego uregulowana w całości do dnia sporządzenia pozwu, pozwany także nie skontaktował się z powodem w celu zawarcia porozumienia w sprawie. (pozew k.2-6)

W dniu 10 czerwca 2016 r., Sąd Okręgowy w Łodzi X Wydział Gospodarczy, w wydanym nakazie zapłaty w postępowaniu nakazowym (sygn. akt: X GNC 787/16) uwzględnił w całości roszczenie pozwu. (nakaz k.71)

Pismem z dnia 7 lipca 2016 r. pozwany wniósł zarzuty do nakazu zapłaty, zaskarżając nakaz w całości. Pozwany zgłosił zarzut wygaśnięcia zobowiązania wobec powoda. Wniósł o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa.

Pozwany podniósł, że z przyjętego zobowiązania spłaty należności wywiązał się, a żądana w pozwie kwota jest niewłaściwa, gdyż zgodnie z postanowieniami umowy pożyczki pozwany był zobowiązany do zwrotu pożyczki wraz z odsetkami w terminach i kwotach wskazanych w tabeli stanowiącej załącznik nr 1. Dalej pozwany wskazał, że powód przejmując na własność przedmioty obciążone zastawem – z uwagi na ich wartość – zaspokoił się w swych żądaniach, co powoduje wygaśnięcie zobowiązania. Zakwestionował prawidłowość wyliczenia pożyczki do zwrotu, jak i zapłaty odsetek w dwukrotnej wartości odsetek ustawowych. Ponadto, pozwany zarzucił, że pożyczkodawca może żądać zapłaty kwoty gwarancyjnej w wysokości 10% wartości początkowej całej pożyczki, co zdaniem pozwanego, jest wręcz dotkliwą karą. (zarzuty k.76-79).

Postanowieniem z dnia 13 lipca 2016 r. Sąd zwolnił pozwanego od obowiązku ponoszenia opłaty od zarzutów (postanowienie k.95).

W odpowiedzi na zarzuty powód podtrzymał powództwo w całości, zaznaczając że samo przejęcie ruchomości na własność nie jest jednoznaczne z ich fizycznym odbiorem (który to odbiór pozwany skutecznie uniemożliwił). Pozwany nie regulował w terminach należności wynikających z umowy pożyczki, bowiem nie ustosunkował się do wezwania do wykupienia weksla, ani do żadnego z wezwań kierowanych do niego przez powoda. Powód podał, że pozwany wielokrotnie opóźniał się w zapłacie kolejnych rat, w związku z czym w marcu 2015 r. umowa pożyczki nr (...) została wypowiedziana przez powoda. Wówczas pozwany zwracał się z prośbą o wznowienie umowy oraz deklarował regularne i terminowe spłaty. Powód przychylił się do wniosku pozwanego, mając nadzieję na dalszą prawidłową realizację umowy i w dniu 29 września 2015 r. umowa pożyczki została wznowiona. Pomimo, iż powód udzielał pozwanemu prolongat, pozwany notorycznie łamał łączące strony postanowienia umowne, nie regulował

zobowiązań w terminie. Twierdzenia pozwanego, jakoby pozostała do zapłaty kwota była w stosunku do już spłaconej niewielka, są oderwane od rzeczywistości. Dla rozwiązania umowy i żądania dochodzenia pozostałej należności nie ma znaczenia stosunek kwoty pozostałej do zapłaty do kwoty już spłaconej, lecz sam fakt nieuregulowania zobowiązania w terminie (§ 4 ust. 1 lit. A umowy pożyczki). Wypełnienie weksla było skutkiem nieuregulowania należności wynikających z zawartej umowy, tj. kwoty pożyczki wraz z należnym oprocentowaniem oraz odsetkami za zwłokę w wysokości dwukrotność obowiązujących odsetek ustawowych i kwoty gwarancyjnej. Ponadto, z treści deklaracji wekslowej jasno wynika, iż w przypadku naruszenia warunków zawartej umowy powód ma prawo wypełnić weksel na kwotę odpowiadającą sumie pełnego zobowiązania finansowego pozwanego wobec powoda. Mając na uwadze treść deklaracji, powód wypełnił weksel w sposób prawidłowy, zgodnie z deklaracją wekslową. Powód nie zgodził się także z twierdzeniem pozwanego, że kwota gwarancyjna jest dotkliwą karą. Bowiemy strony przewidziały w umowie pożyczki, że w przypadku nieuregulowania należności w terminie przez zobowiązanego, wierzyciel, w tym przypadku powód będzie miał możliwość naliczenia kary umownej. Dlatego też przesłanki określone jako niezbędne do naliczania kary umownej, wystąpiły na gruncie niniejszej sprawy. Powód wykazał także, że pozwany nie zwrócił powodowi przedmiotów zabezpieczenia, przez to powód nie uzyskał żadnej korzyści materialnej. W związku z niemożnością odebrania przedmiotów przejętych na własność przez powoda od pozwanego, powód nie mógł ich sprzedać i uzyskać korzyści, która pomniejszyłaby wysokość zobowiązania pozwanego. (odpowiedź na zarzuty – pismo powoda k. 95-108)

W piśmie procesowym z dnia 31 sierpnia 2016 r. pozwany podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w zarzutach od nakazu zapłaty, oraz stwierdził, że uzasadnienie stanowiska strony powodowej w odpowiedzi na zarzuty nie przekonało pozwanego, a przejęcie na własność ruchomości oznaczonych co do tożsamości jest wystarczające, gdyż nie musi następować fizyczny odbiór. (pismo k-135).

Na rozprawie w dniu 1 grudnia 2016 roku pełnomocnik powoda poprał powództwo w całości, natomiast pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód – (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Do przedmiotu jej działalności należy m.in. leasing finansowy, pozostałe formy udzielania kredytów. (informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z KRSu powoda k. 12-16).

Pozwany – I. S. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą I. S. Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe (...) wpisana do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej o numerze NIP (...). Do przedmiotu jego działalności należy działalność usługowa, wspomagająca produkcję roślinną. (bezsporne – wydruk z (...) k.17)

Powód zawarł w dniu 1 kwietnia 2011 r. z pozwanym umowę pożyczki nr (...), na podstawie której powód zobowiązał się do udzielenia pozwanemu pożyczki w wysokości 236.586,56 złotych, a pozwany zobowiązał się do zwrotu pożyczki wraz z oprocentowaniem w terminach i w wysokościach wskazanych w tabeli stanowiącej Załącznik nr 1 do niniejszej umowy.

(Umowa leasingu k. 21-23; Załącznik nr 1 do umowy pożyczki k. 24).

Ponadto, zgodnie z ogólnymi warunkami umowy pożyczki nr (...), zawartej przez powoda i pozwanego w dniu 1 kwietnia 2011 r.:

- zgodnie z § 3 ust. 1 pożyczkobiorca zobowiązał się do zwrotu pożyczki wraz z oprocentowaniem w terminach i kwotach wskazanych w tabeli stanowiącej Załącznik nr 1 do niniejszej umowy z uwzględnieniem postanowień ust.2;

- zgodnie z § 3 ust. 4 pożyczkobiorca zobowiązał się dokonywać spłaty pożyczki w następujący sposób: oprocentowanie na podstawie faktury VAT, kwota główna pożyczki na podstawie wezwania do zapłaty, przy czym płatności winny być dokonywane na rachunek bankowy wskazany w fakturze VAT/wezwaniu do zapłaty, lub na rachunek (...) S.A.;

- zgodnie z § 3 ust. 5 pożyczkobiorca zobowiązał się do spłaty pożyczki nawet w przypadku nieotrzymania wezwania lub faktury, o których mowa § 3 ust. 4, w terminach określonych w tabeli, o której mowa w § 3 ust. 1;

- zgodnie z § 3 ust. 9 w przypadku nie dokonania zwrotu pożyczki bądź zapłaty którejkolwiek z rat wraz z należnym oprocentowaniem w terminie określonym w tabeli stanowiącej Załącznik nr 1 do niniejszej umowy, pożyczkobiorca zobowiązany był do zapłaty na rzecz pożyczkodawcy odsetek za zwłokę w wysokości odsetek ustawowych, przy czym w razie późniejszego dokonywania przez pożyczkobiorcę spłat, wpłacone kwoty zostaną zarachowane na poczet powstałego zadłużenia w następującej kolejności: odsetki za zwłokę, oprocentowanie, kwota główna;

- zgodnie z § 4 ust. 1 pożyczkodawca mógł odstąpić od niniejszej umowy i odmówić przekazania kwoty pożyczki pożyczkobiorcy bądź żądać jej natychmiastowego zwrotu wraz z należnym oprocentowaniem i odsetkami, w przypadku gdy z powodu złego stanu majątkowego pożyczkobiorcy będzie wątpliwe, czy pożyczka zostanie zwrócona, a w szczególności gdy: pożyczkobiorca opóźnia się w spłacie pożyczki, pożyczkobiorca naruszy jakiegokolwiek postanowienie niniejszej umowy, lub też naruszy postanowienie jakiegokolwiek innej umowy zawartej pomiędzy pożyczkobiorcą a pożyczkodawcą;

- zgodnie z § 4 ust. 2 w przypadku zaistnienia przyczyn żądania przez pożyczkodawcę od pożyczkobiorcy natychmiastowego zwrotu pożyczki z powodów, o których mowa § 4 ust. 1 pożyczkodawca wezwie pożyczkobiorcę pisemnie do zwrotu kwoty pożyczki pozostałej do spłaty w dniu wezwania wraz z należnym oprocentowaniem oraz odsetkami za zwłokę w wysokości dwukrotności obowiązujących odsetek ustawowych, a także może żądać zapłaty kwoty gwarancyjnej w wysokości 10% wartości początkowej całej pożyczki. Pożyczkobiorca obowiązany jest do spłaty należności w terminie 3 dni od otrzymania wezwania, przy czym wezwanie wysłane listem poleconym przez pożyczkodawcę uznaje się za doręczone w terminie 5 dni od dnia nadania, uwidocznionego na pocztowym dowodzie nadania;

- zgodnie z § 5 ust. 1 w celu zabezpieczenia zwrotu pożyczki wraz z oprocentowaniem, odsetkami, należnymi pożyczkodawcy karami oraz kosztami związanymi z egzekwowaniem spłaty pożyczki, pożyczkodawca mógł żądać od pożyczkobiorcy ustanowienia jednego lub kilku zabezpieczeń, a pożyczkobiorca był zobowiązany do ustanowienia na rzecz pożyczkodawcy m.in: wystawienia weksla in blanco z klauzulą bez protestu oraz deklaracją wekslową, zawarcia umowy zastawu rejestrowego na mieniu pożyczkobiorcy wskazanym przez pożyczkodawcę.

(dowód: umowa pożyczki k.21-23)

W celu zabezpieczenia spłaty przez pozwanego wierzytelności wynikającej z ww. umowy pożyczki, pozwany złożył weksel in blanco, a także zawarł z powodem umowę ustanowienia zabezpieczenia pod warunkiem zawieszającym do umowy pożyczki nr (...). Przedmiotami przewłaszczenia były: ciągnik rolniczy (...), rok prod. 2011, nr seryjny (...), ładowacz czołowy (...) 6, rok prod.2011, nr seryjny (...), sortownik do ziemniaków (...), rok prod. 2011, nr seryjny (...). (dowód: umowę ustanowienia zabezpieczenia pod warunkiem zawieszającym do umowy pożyczki nr (...) k.25).

Strony zawarły także trzy umowy zastawu rejestrowego:

- zastaw rejestrowy do kwoty stanowiącej równowartość w złotych polskich 294.281,67 PLN. Przedmiotem zastawu był ciągnik rolniczy (...), rok prod.2011, nr seryjny (...) (dowód: umowa zastawu rejestrowego zawarta dniu 5 maja 2011 r. k.31-34).

- zastaw rejestrowy do kwoty stanowiącej równowartość w złotych polskich 294.281,67 PLN. Przedmiotem zastawu był ładowacz czołowy (...) 6, rok prod.2011, nr seryjny (...).

(dowód: umowa zastawu rejestrowego zawarta dniu 5 maja 2011 r. k.35-38).

- zastaw rejestrowy do kwoty stanowiącej równowartość w złotych polskich 294.281,67 PLN. Przedmiotem zastawu był sortownik do ziemniaków (...), rok prod. 2011, nr seryjny (...). (dowód: umowa zastawu rejestrowego zawarta dniu 5 maja 2011 r. k.39-42).

Dodatkowo strony zawarły umowę przeniesienia prawa własności na zabezpieczenie do umowy pożyczki nr (...). Przedmiotami umowy były: agregat uprawowy (...) 2,7 m, rok prod. 2011, nr seryjny 174, rozsiewacz nawozów (...) 850 H, rok prod. 2010, nr seryjny (...), opryskiwacz polowy JAR-MET (...), rok prod.2011, nr seryjny 422, przedni tuz POL-A. T-302, rok prod.2011, sadzarka do ziemniaków (...) S-211, rok prod.2011, nr seryjny (...), pług do odśnieżania (...)2800, rok prod. 2010, nr seryjny (...).

(dowód: umowa przeniesienia prawa własności na zabezpieczenie do umowy pożyczki nr (...) k.43-48).

Powód przekazał kwotę pożyczki stronie pozwanej. Pozwany nie regulował jednak w wymaganych terminach należności wynikających z zawartej umowy. W związku z powyższym, powód skierował do pozwanego w dniu 17 grudnia 2015 roku wezwanie do spłaty pożyczki pozostałej wg stanu spłat na dzień wezwania wraz z należnym oprocentowaniem oraz odsetkami za zwłokę w wysokości dwukrotności obowiązujących odsetek ustawowych oraz kwoty gwarancyjnej w wysokości 10 % wartości początkowej całej pożyczki na łączną kwotę 79.369,66 złotych na która składały się następujące kwoty:

- 46.300,06 zł tytułem niespłaconego kapitału,
- 2.812,10 zł tytułem należnego oprocentowania,
- 23.658,66 zł tytułem kwoty gwarancyjnej
- 6.598,84 zł tytułem kwot zafakturowanych na dzień wypowiedzenia umowy,

oraz zwrotu przedmiotów zastawu rejestrowego i przedmów przewłaszczenia jednocześnie wypowiedział umowę pożyczki nr (...) zawartą w dniu 1 kwietnia 2011 roku. Pozwany odebrał wezwanie w dniu 28 grudnia 2015 rok. (dowód: wezwanie k.50-51, potwierdzenie odbioru k.53).

Pozwany nie zwrócił ww. przedmiotów, dlatego też w dniu 23 grudnia 2015 roku powód skierował do pozwanego ostateczne wezwanie do odstawienia sprzętu, oraz dostarczenia go we własnym zakresie i na własny koszt w terminie 3 dni od daty doręczenia niniejszego wezwania, jednak nie później niż do dnia 30 grudnia 2015 roku, na adres wskazany w wezwaniu. (dowód: ostateczne wezwanie k.54-55).

Następnie w związku z brakiem reakcji pozwanego na pisma do niego kierowane, powód w dniu 2 marca 2016 roku złożył pozwanemu oświadczenie o przejęciu na własność przedmiotów zastawu. Pozwany odebrał pismo z informacją o przejęciu przedmiotów zastawu na własność w dniu 21 marca 2016 roku. (dowód: oświadczenie k.56-57, potwierdzenie odbioru k.59).

Pozwany pomimo wezwania nie uregulował zaległości, dlatego też powód skierował do pozwanego w dniu 16 marca 2016 roku przesądowe wezwanie do zapłaty, odebrane przez pozwanego w dniu 22 marca 2016 roku. (dowód: ostateczne wezwanie k.60, potwierdzenie odbioru k.62).

Strona powodowa poczyniła starania w odzyskaniu ruchomości, będących przedmiotem zastawu. Skierowała sprawę do firmy windykacyjnej (...) S.A. (wcześniej (...) Finanse S.A.) z zamiarem odebrania ruchomości od pozwanego. Pozwany nie wydał przedmiotów zabezpieczenia ani powodowi, ani firmie windykacyjnej, odmówił także okazania ich pracownikowi terenowemu wykonującemu czynności. (dowód: raport z działań firmy windykacyjnej k.109-127).

W dniu 23 marca 2016 roku powód wystosował do pozwanego zawiadomienie o wypełnieniu weksła wraz z wezwaniem do zapłaty. Zawiadomił go, że uzupełnił wystawiony przez pozwanego weksel in blanco zgodnie z deklaracją wekslową na kwotę 79.369,66 złotych z klauzulą protestu i terminem płatności na 30 marca 2016 roku. Jednocześnie wezwał

pozwanego do zapłaty należności, wskazując, że brak takiej zapłaty spowoduje wszczęcie postępowania sądowego. Pozwany odebrał zawiadomienie w dniu 13 kwietnia 2016 roku. (dowód: wezwanie do wykupienia weksla k.63, potwierdzenie odbioru k.65).

Pozwany powyższe pismo pozostawił bez odpowiedzi, nie regulując do dnia wytoczenia pozwu swojego zobowiązania, ani nie kontaktując się z powodem w celu zawarcia porozumienia w sprawie (dowód: okoliczność bezsporna).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów.

Należy przede wszystkim zauważyć, że większość okoliczności faktycznych w niniejszej sprawie była właściwie bezsporna. Poza sporem był zatem fakt zawarcia przez strony umowy pożyczki. Bezsporne było także to, że umowa pożyczki została rozwiązana w skutek braku płatności rat pożyczki przez pozwanego. Bezsporne było wreszcie to, że strona powodowa wypełniła weksle in blanco na kwotę dochodzoną pozwem i wezwała pozwanego do jego wykupienia. Istota niniejszego sporu sprowadzała się natomiast do tego, czy pozwany w niniejszym postępowaniu (którego podstawą był wystawiony weksel) mógł podnosić zarzuty dotyczące stosunku umownego, łączącego go ze stroną powodową, a w przypadku odpowiedzi twierdzącej, czy umowa pożyczki została rozliczona prawidłowo.

Trzeba w tym miejscu przypomnieć, że postępowanie cywilne ma charakter kontradyktoryjny, czego wyrazem jest przede wszystkim dyspozycja art. 232 k.p.c. określająca obowiązek stron do wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, co z kolei jest potwierdzeniem reguły zawartej w art. 6 k.c. wyznaczającej sposób rozłożenia ciężaru dowodu. Pokreślić przy tym należy, że sądy art. 6 k.c. i 232 k.p.c. nie określają jedynie zakresu obowiązku zgłaszania dowodów przez strony, ale rozumiane muszą być przede wszystkim i w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał. Zaznaczyć także należy, że nie jest rzeczą Sądu poszukiwanie za stroną dowodów przez nią nie wskazanych, mających na celu udowodnienie jej twierdzeń (tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 76). Dopuszczenie dowodów z urzędu jest powiem prawem, a nie obowiązkiem Sądu, z którego to prawa powinien szczególnie ostrożnie korzystać, tak aby swym działaniem nie wspierał żadnej ze stron procesu.

Faktycznie działanie Sądu z urzędu powinno ograniczać się tylko do sytuacji, gdy strona działa bez fachowego pełnomocnika i dodatkowo jest nieporadna. Z zasady nie dotyczy to więc przedsiębiorcy, którego profesjonalizm powinien obejmować także sferę funkcjonowania w obrocie prawnym.

Wobec powyższego, należy stwierdzić, że zgodnie z ogólną regułą, wyrażoną w art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Wskazana zasada oznacza, że powód składając pozew powinien udowodnić fakty, które w jego ocenie świadczą o zasadności powództwa. Udowodnienie faktów może nastąpić przy pomocy wszelkich środków dowodowych przewidzianych przez kodeks postępowania cywilnego. Nie ulega także wątpliwości, że co do zasady to na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia twierdzeń zawartych w pozwie, bowiem to on domaga się zapłaty i powinien udowodnić zasadność swojego roszczenia. Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być jednak pojmowana w ten sposób, że ciąży on zawsze na powodzie. W zależności od rozstrzyganych w procesie kwestii faktycznych i prawnych ciężar dowodu co do pewnych faktów będzie spoczywał na powodzie, co do innych z kolei – na pozwanym.

Należy podnieść, że praktycznie wszystkie istotne dla sprawy okoliczności wynikały z przedłożonych przez stronę powodową dokumentów prywatnych. Zgodnie z art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Formalna moc dowodowa dokumentu prywatnego wyraża się w tym, że zawarte w nim oświadczenie pochodzi od osoby, która złożyła podpis na dokumencie, jednakże nie rozciąga się ona na okoliczności towarzyszące złożeniu oświadczenia. Nie przesądza ona sama przez się o mocy materialnej dokumentu (kwestii jego ważności, skuteczności,

a także prawdziwości). Dokument prywatny nie jest więc dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 sierpnia 2015 r. VI ACa 1031/14 LEX nr 1794400).

Podobnie w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 sierpnia 2015 r.

(I ACa 238/15 LEX nr 1797159) wskazano, że dokument prywatny nie korzysta z domniemania zgodności z prawdą złożonych w nim oświadczeń - formalna moc dowodowa tego dokumentu nie przesądza jego mocy materialnej. Dokument prywatny nie jest sam przez się dowodem rzeczywistego stanu rzeczy.

Umowa kredytu, aneksy do niej, umowa o przelew wierzytelności oraz wyciągi z ksiąg rachunkowych są dokumentami prywatnymi w rozumieniu art. 245 k.c. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 15 lipca 2015 r. V ACa 174/15 LEX nr 1842230).

Należy wskazać, że Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 20 maja 2015 r. (I ACa 1702/14 LEX nr 1771284) analizował charakter wyciągów i z ksiąg bankowych jako dowód w sprawie. Sąd Apelacyjny w tym uzasadnieniu wskazał, że:

„Powodowy bank, wykazując istnienie zadłużenia strony pozwanej przedstawił na poparcie swoich roszczeń dowód w postaci wyciągów z ksiąg bankowych. Nie ulega wątpliwości, że złożony przez stronę powodową wyciągi z ksiąg bankowych stanowią dokumenty prywatne, zawierają bowiem pieczęć banku i treść określonego oświadczenia wiedzy wynikającej z ksiąg bankowych oraz są podpisane przez pracownika banku. Wyciągi te, zgodnie z art. 245 k.p.c., stanowią dowód tego, że osoba która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Jak podkreślone jest w literaturze, dokument prywatny stanowi pełnoprawny środek dowodowy, który Sąd orzekający może uznać za podstawę swoich ustaleń faktycznych, a następnie wyrokowania. Moc dowodowa dokumentu prywatnego jest jednak słabsza aniżeli moc dowodowa dokumentu urzędowego, ponieważ dokumenty prywatne nie korzystają z podstawowego w tym zakresie domniemania, że ich treść jest zgodna ze stanem rzeczywistym (domniemania zgodności z prawdą). Nie przeszkadza to jednak w tym, aby Sąd orzekający w ramach swobodnej oceny dowodów (art. 233 k.p.c.) uznał treść dokumentu prywatnego za zgodną z rzeczywistym stanem rzeczy”.

Orzecznictwo sądów powszechnych idzie jeszcze dalej, zauważając nawet, że sam fakt, że dane pismo nie spełnia warunków dokumentu określonego w art. 244 k.p.c. i art. 245 k.p.c. nie oznacza, że nie może ono stanowić dowodu w sprawie (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 września 2015 r. III AUa 611/15 LEX nr 1820426).

Zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażoną w art. 233 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie "wszechstronnego rozważenia zebranego materiału" (a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności (por. wyrok SN z dnia 17 listopada 1966 r., II CR 423/66, OSNPG 1967, nr 5-6, poz. 21; uzasadnienie wyroku SN z dnia 24 marca 1999 r., I PKN 632/98, OSNAPiUS 2000, nr 10, poz. 382; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 11 lipca 2002 r., IV CKN 1218/00, LEX nr 80266; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 18 lipca 2002 r., IV CKN 1256/00, LEX nr 80267; wyrok SA w Poznaniu z dnia 12 czerwca 2013 r., III AUa 51/13, LEX nr 1356634).

Jak twierdzi się w literaturze, moc dowodowa oznacza siłę przekonania uzyskaną przez sąd wskutek przeprowadzenia określonych środków dowodowych na potwierdzenie prawdziwości lub nieprawdziwości twierdzeń na temat okoliczności faktycznych, istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Wiarygodność zaś decyduje o tym, czy określony środek dowodowy, ze względu na jego indywidualne cechy i obiektywne okoliczności, zasługuje na wiarę (por. wyrok SA w Poznaniu z dnia 21 marca 2013 r., III AUa 1431/12, LEX nr 1322011; wyrok SA w Łodzi z dnia 5 czerwca 2013 r., I ACa 50/13, LEX nr 1345548; wyrok SA w Łodzi z dnia 23 lipca 2013 r., I ACa 90/13, LEX nr 1356578).

Przyjmuje się, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być zakreślone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według

których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważy materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 20 marca 1980 r., II URN 175/79, OSNC 1980, nr 10, poz. 200; uzasadnienie wyroku SN z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000, nr 17, poz. 655; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 15 lutego 2000 r., III CKN 1049/99, LEX nr 51627; uzasadnienie wyroku SN z dnia 16 maja 2000 r., IV CKN 1097/00, LEX nr 52624; uzasadnienie wyroku SN z dnia 29 września 2000 r., V CKN 94/00, LEX nr 52589; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 listopada 2000 r., IV CKN 1383/00, LEX nr 52544; wyrok SN z dnia 19 czerwca 2001 r., II UKN 423/00, OSNP 2003, nr 5, poz. 137; uzasadnienie wyroku SN z dnia 14 marca 2002 r., IV CKN 859/00, LEX nr 53923; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 16 maja 2002 r., IV CKN 1050/00, LEX nr 55499; uzasadnienie wyroku SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906; uzasadnienie wyroku SN z dnia 27 września 2002 r., IV CKN 1316/00, LEX nr 80273).

W przedmiotowej sprawie, Sąd uznał dokumenty prywatne złożone przez stronę powodową za wiarygodne, potwierdzające rzeczywisty stan rzeczy, tym bardziej, że zarzuty pozwanego były ogólnikowe. (...) się jedynie na kwestionowaniu warunków umowy i ich interpretacji, co w istocie rzeczy zostało podniesione na użytek jedynie tej sprawy, bowiem pozwany żądał wznowienia umowy po jej wypowiedzeniu i nie miał wątpliwości co do jej treści i obowiązków każdej ze stron, jak też rozliczenia wzajemnych świadczeń. Pozwany nie przedstawił żadnych dowodów mogących podważyć wiarygodność, bądź rzetelność złożonych przez stronę powodową dokumentów prywatnych potwierdzających wysokość zadłużenia, które na datę wyrokowania było o wiele wyższe, niż żądana kwota w pozwie nawet z uwzględnieniem dokonanych wpłat. Pozwany nie przedstawił jakiegokolwiek dokumentu, z którego wynikałoby, że powód cofnął wypowiedzenie, utraciło ono moc, doszło do zawarcia ugody lub restrukturyzacji pożyczki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne.

Po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty, wydanego na podstawie weksla własnego in blanco, spór z płaszczyzny stosunku prawa wekslowego przenosi się na ogólną płaszczyznę stosunku prawa cywilnego. Strony mogą zatem powoływać się na podstawy faktyczne i prawne wynikające z łączącego je stosunku prawnego, który jest źródłem dochodzonego przez powoda roszczenia cywilnoprawnego, nawet jeżeli okaże się, że roszczenie wekslowe nie istnieje (vide: wyrok SN z dnia 14 marca 1997 roku, I CKN 48/97, L.).

W przedmiotowej sprawie Sąd może zatem badać zasadność dochodzonej przez powódkę należności poprzez analizę łączącej strony umowy pożyczki, a także treści deklaracji wekslowej.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku – Prawo wekslowe (Dz.U. Nr 37, poz. 282 ze zm.), jeżeli weksel, niepełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa. Przepis ten – na podstawie art. 103 prawa wekslowego – znajduje zastosowanie do weksla własnego.

Przywołany przepis ogranicza zarzuty zobowiązanego z weksla, jakie ten może podnieść w stosunku do posiadacza, który nabył weksel, a więc nie w stosunku do remitenta (pierwszego posiadacza weksla). Oznacza to, że gdy posiadaczem dochodzącym roszczeń z weksla jest remitent, a więc pierwszy posiadacz weksla, którego z pozwanym łączy umowa, tj. choćby ustna deklaracja wekslowa, wystawca może powoływać się bez żadnych ograniczeń na wszelkie zarzuty prawa wekslowego, w tym subiektywne, szczególnie na zarzuty wynikające ze stosunku podstawowego (vide: teza z uzasadnienia wyroku SN z dnia 9 lutego 2005 roku, II CK 426/04, Lex nr: 147229). Co więcej – zobowiązanie wekslowe osoby, która weksel wręczyła, nie powstaje w razie wypełnienia weksla niepełnego w chwili wystawienia przez jego odbiorcę niezgodnie z otrzymanym upoważnieniem (vide: teza z uzasadnienia wyroku SN z dnia 17 czerwca 1999 roku, I CKN 51/98, OSNC 2000, z. 2, poz. 27).

Zgodnie z aprobowanym przez Sąd Okręgowy orzecznictwem Sądu Najwyższego na stronie pozwanej – dłużniku wekslowym ciąży obowiązek udowodnienia, że weksel został wypełniony niezgodnie z zawartym porozumieniem (vide: teza z uzasadnienia orzeczenia SN z dnia 24 października 1962 roku, II CR 976/61, OSNC 1964, z. 2, poz. 27). Przy czym dłużnik wekslowy może dowodzić wszelkimi środkami dowodowymi, jaka była w istocie treść porozumienia stron oraz że weksel został uzupełniony niezgodnie z zawartym porozumieniem (vide: teza z uzasadnienia wyroku SN z dnia 28 października 1963 roku, II CR 249/63, OSNC 1964, z. 10, poz. 208).

W rozpoznawanej sprawie powódka dochodziła od pozwanego roszczenia na podstawie wystawionego przez niego weksla. W ocenie Sądu, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do przyjęcia, że przedmiotowy weksel, w chwili jego podpisania przez pozwanego jako wystawcę i wydania przez pozwanego powodowej spółce, był wekslem niezupełnym, tj. wekslem in blanco oraz, że zgodnie z deklaracją wekslową, weksel ten miał zabezpieczać roszczenia z tytułu umowy pożyczki. Miał on zostać wypełniony w sytuacji zadłużenia pozwanego z tytułu umowy pożyczki. Skoro pozwany nie wywiązywał się z określonych w umowie pożyczki obowiązków, tj. terminowego regulowania spłat pożyczki, odsetek i innych płatności na rzecz powódki, określonych w umowie pożyczki, to należy stwierdzić, że weksel został wypełniony przez powódkę prawidłowo, zgodnie z deklaracją wekslową.

W tym miejscu wskazać należy, że weksel został wypełniony przez powódkę na kwotę odpowiadającą wartości zobowiązania pozwanego istniejącego w chwili jego uzupełnienia, natomiast sama wysokość zadłużenia pozwanego została wyliczona prawidłowo. Suma wekslowa odpowiadała zadłużeniu pozwanego wobec powódki powstałemu w związku przedterminowym rozwiązaniem umowy pożyczki, na co bezsprzecznie wskazuje zgromadzony w sprawie materiał dowodowy. Co istotne, pozwany nie zwrócił powodowi przedmiotów zabezpieczenia, a kwota gwarancyjna została naliczona zgodnie z zapisami umowy pożyczki i nie może być kwalifikowana jako kara umowna .

Powódka dochodzi wyłącznie tych należności, które nie zostały przez pozwanego uregulowane, jak również dodatkowych kosztów i opłat, których powódka – na podstawie zawartej umowy pożyczki – miała prawo żądać w związku z przedterminowym jej rozwiązaniem, które nastąpiło z przyczyn, za które odpowiedzialność bezsprzecznie ponosi pozwany. Załączone przez powódkę dokumenty w postaci wyliczenia wysokości kwoty do zwrotu i rozliczenia umowy pożyczki są prawidłowe, a dokumenty prywatne powódki precyzyjnie wskazują, co składa się na sumę dochodzonej należności. Wyszczególnione w nich kwoty uznać należy za rzeczywiste i zasadne, w świetle postanowień zawartej umowy pożyczki. Pozwany natomiast nie tylko nie przedstawił żadnych dowodów, ale i nie wnioskował o przeprowadzenie takowych (np. z opinii biegłego), które ewentualnie mogłyby doprowadzić do potwierdzenia ferowanej przez nią tezy, zgodnie którą, powódka obciążyła go opłatami i kosztami albo nieprzewidzianymi w umowie (tudzież nieobciążającymi pozwanego) albo wprowadzić przewidzianymi umową, lecz ustalonymi w nadmiernej wysokości. Wszystkie twierdzenia pozwanego w tym zakresie należało zatem uznać za nieudowodnione.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 496 k.p.c., utrzymał w mocy w całości zaskarżony nakaz zapłaty.

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o przepis art. 98 k.p.c. zgodnie z którym, przegrywający obowiązany jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W utrzymanym w mocy nakazie zapłaty od pozwanego na rzecz powodowej Spółki kwotę zasądzono kwotę 6.410,00 złotych. Na koszty te złożyła się opłata sądowa od pozwu w wysokości 933,00 złotych, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 5.400,00 złotych (zgodnie z § 2 pkt.6 i 3 75% stawki Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawach opłat za czynności adwokackie Dz. U. z 2015 r. poz. 615, z późn. zm.¹), opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 złotych.

Zgodnie z § 3 zd.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawach opłat za czynności adwokackie Dz. U. z 2015 r. poz. 615, z późn. zm.¹, w przypadku skutecznego wniesienia sprzeciwu lub zarzutów, opłatę ustala się na zasadach ogólnych. W przedmiotowej sprawie pozwany wniósł zarzuty od nakazu zapłaty, z tych względów Sąd zgodnie z pkt 2 wyroku zasądził od pozwanego kwotę 1.800 złotych tytułem brakującej kwoty wynagrodzenia pełnomocnika ze stawki 7.200 złotych, która w nakazie zapłaty nie została w całości zasądzona.

Z/ 1.odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. pozwanego z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia apelacji i zażaleniu na koszty.

2. uzasadnienie sporządzone przez sędziego.

20,I, 17r.